కథా నిలయం
4565
శ్రీకాకుళం

వనమాల

చంబల్ లోయల్లో వెన్నెల జలపాతం.

పరిగెడుతున్న రైలు. వెన్నెల్లో తడుస్తోంది జీవితం. అంతా పూల వెన్నెల. తేనె వెన్నెల.

"ఇక్కడేం చేస్తున్నావు"

వెనక నుంచి ప్రశ్నలాంటి పిలుపు. కంపార్ట్‌మెంట్ డోర్ దగ్గర నిలబడి వున్న మృదుల తలతిప్పి చూసింది. బెర్త్ మీదికి జరిగి తన వేపే చూస్తున్నాడు సౌరభ్. అతని పల్కరింపుకి సమాధానంగా చిరునవ్వు నవ్వి మళ్లీ తన ప్రపంచంలోకి లీనమైంది మృదుల.

రైలు పరుగిడుతోంది. రివ్వున వీస్తోంది గాలి. ఆ గాలికి స్వాగతం పలుకుతోంది మృదుల. వొత్తయిన జలపాతంలాంటి ఆమె కురులు గాలికి అలలు అలలుగా కదులుతున్నాయి. ఆమె ధరించిన తెల్లని పైజమా కుర్తా - వెన్నెల వెలుగుల్లో మెరుస్తున్నాయి. ఆమె కంపార్ట్‌మెంట్‌లోకి దిగివొచ్చిన చందమామలా వుంది.

ఆమె లోపలికి వచ్చింది.

బెర్త్ మీద పడుకున్నాడు. పూలగుచ్ఛాన్ని అతని కళ్ళమీద వూపింది. పూలరేకుల మీది మంచుబిందువులు అతని కనె్రప్పలని ముద్దాడాయి. కళ్ళకి చేయి అడ్డు పెట్టుకున్నాడు.

"కోపం వచ్చిందా" నవ్వుతూ అడిగింది.

అప్పటికి అతను ఆందోళన నుంచి కాస్త తేరుకున్నాడు.

కళ్ళ మీద నుంచి చేయి తీస్తు "అర్ధరాత్రి అలా డోర్ బార్లా తీసి నిలబడటమేంటి? అలా రైలు దిగిపోవటమేంటి? అసలా అటెండర్ ఎక్కడ? పేరుకి ఫస్ట్‌క్లాస్. వొక్కరూ కనిపించరేం" అసహనంగా అన్నాడు.

"ఏయ్ః ఏయ్ః కూల్‌డవున్. బి.పి. హఠాత్తుగా పెరక్కూడదు ఈ వయస్సులో" చిలిపిగా అంది.

"బి.పి.యహ...నాకేం పెరగలేదు. ఏదో రాత్రివేళ రైలు వెళ్ళిపోతే.....ఎలా,.....కాస్త ఆందోళన....అంతే" అన్నాడు.

"బి.పి. పెరగలేదా...స్వెటర్ వేసుకున్నా ఆ చమటలేంటి" అంది.

"నీకంతా నవ్వులాటగా వుంది. ఏమనుకుంటున్నావ్ అవి? చంబల్ లోయలు తెలుసా" అన్నాడు.

"అయితే"

"అరే చంబల్ లోయలంటే తెలియదా ఏంటి"

"అంటే నువ్వేం అనుకుంటున్నావో చెప్పు" అంది కిటికి పక్కన కూర్చుంటూ.

ఆమె ఒడిలో తలపెట్టుకొని పడుకొంటూ "చంబల్ లోయల్లో దొంగలుంటారు. బందిపోట్లు తెలియదా? నిన్ను ఎత్తుకపోతే" చిన్నపిల్లలకి చెపుతున్నట్లు చెప్పాడు.

"నిజమే సుమా. ఆ వెన్నెల వో బందిపోటు. ఎక్కడికైనా ఎత్తుకుపోగలదు. ఇక ఆ లోయల రస్టిక్ బ్యూటి పెద్ద దొంగ. నీ నుంచి నన్ను అవి లాక్కుపోతాయని నీ బెంగ కదూ! నే వెళ్ళిపోవాలనుకుంటే నువ్వు ఆపగలవా" అంది.

"మరి నేనూ" బేలగా అడిగాడు.

"నీకు రావాలనిపిస్తే రా" అతని చెవి వెనక పూలకాడతో గీతలు గీస్తు అంది.

"నువ్వు వెళ్ళే వైపు నాకు ఆసక్తి లేకపోతే"

"మానై"

"అలా నేను నాకు నచ్చినదారిలో వెళ్ళిపోతే? ఆ దారి నీకు నచ్చకపోతే?"

"ఆ దారి నచ్చకపోయినా ఆ దారిలో నడిచే నువ్వు నచ్చితే వస్తాను" అంది.

"ఏం నచ్చటమో. నీతో ఎక్కడికైనా వెళ్ళాలంటే భయమేస్తుంది. ఎడారో, అరణ్యమో, సముద్రమో-ముందూవెనక చూడవ్. అలా వాటిల్లోకి వెళ్ళిపోతావేంటి? నీకు భయమేయదా" అన్నాడు.

"భయమా? నాకా....నేనెక్కడ పెరిగాననుకున్నావ్? ఎలా పెరిగాననుకున్నావ్" అంటూ వెన్నెల లోయల్ని చూస్తు పట్టుచీరనేసినంత నిదానంగా గతాన్ని చెప్పటం మొదలుపెట్టింది.

"నీకు తెలుసు కదా మా నాన్నగారు ఫారెస్ట్ ఆఫీసరని. మా చిన్నతనంలో ఆయన విశాఖ దగ్గర అరకులో పనిచేసేవారు. మేమున్న పల్లెపేరు పూలబంద. నవంబర్ వచ్చిందంటే పసుపుపచ్చ, ఎరుపు, తెలుపు-రంగు రంగుపూలతో, ఆకుల్తో అడివంతా సీతాకోకచిలుకలా వుండేది. మా అమ్మానాన్నల స్నేహితుల పిల్లలు, నేనూ, అన్నయ్య, అక్క, ఓ పది పదిహేను మంది పిల్లలం తయారయ్యేవాళ్ళం. రెండు జీపులపై అడవిలోకి ప్రయాణం. పచ్చికపై గుంపులు గుంపులుగా సీతాకోకచిలుకలు. ఆ గుంపంతా ఒకే రంగులో వుండేది. ఎవరైనా వచ్చినా, ఏదైనా వెహికిల్ వచ్చినా చాలా బద్ధకంగా ఎగిరి అలా దారి ఇచ్చేవి. వో చోట వూదావి గుంపుగా వుండేవి. మరోచోట ఆకుపచ్చవి.మరో చోట నల్లనివి. వాటిపై డిజైన్స్, ఆ రంగులు భలే వుండేవి. అడివిలో అలా అలా లోపలికి వెళ్ళేవాళ్ళం. పావురాలు, చిలకలు, పాలపిట్టలు, పిచ్చుకలు, కాకులు, గద్దలు, గువ్వలు ఇలాంటి వాటిని మనం గుర్తుపట్టగలం కదా. అక్కడేమో

చాలారకాల పక్షులు కనిపించేవి. ఆరంజ్ రంగుపై లేతాకుపచ్చ చుక్కలున్న పిట్టలు, బూడిదరంగు పక్షులు. ఇలా రంగురంగులవి. వాటి పేర్లు తెలియవు. ఇండియన్ బర్డ్‌వాచింగ్ పుస్తకం తెరచి ఆ పిట్టల పేర్లు కనిపెట్టాలని తెగ తాపత్రయపడేవాళ్ళం. ఇంతలో ఆ పిట్టలు ఎగిరిపోతుండేవి. పేర్లు తెలియని ఆ పక్షులకి మేమే నామకరణం చేసేసేవాళ్ళం. చీకటి పడటాన్ని చూడటానికి ఎత్తయిన ప్రదేశానికి చేరుకునేవాళ్ళం. నల్లని మంచుతెర సుతారంగా హిమాలయాల్ని కప్పుకున్నట్టుండేది. రాత్రివేళ పెద్దవి చిన్నవి పాములు చాలానే కనిపించేవి. అన్నయ్యకి, అక్కకి పాముల్ని చూడటం సరదా. పాము చాలా సొగసుగా వుంటుందనేవాళ్ళు. వాళ్ళు కళ్ళెప్పుడూ పాముల్ని వెతుకుతుండేవి. నేనూ వెతికేదాన్ని. కాని యిష్టంతో కాదు, భయంతో. అడివిలో జంతువులని చూడటానికి ప్రయాణాలు" అని యింకా ఆమె చెప్పబోతుంటే అతను ఆమె మాటలకి అడ్డువచ్చాడు.

"జంతువులని చూడటానికి ప్రయాణాలా? జూకి పోదామంటే ఆసక్తి చూపించే దానివి కాదుగా" కంప్లేనింగ్‌గా అడిగాడు.

"ఎవరిని ఎప్పుడు ఎక్కడ చూడాలో అక్కడే చూడాలి. వీరుణ్ని యుద్ధభూమిలో. పులిని అడవిలో! పులిని చూడాలని బోల్డన్ని ప్రయత్నాలు చేసాం. పులిని చూడాలనే నా వుబలాటం చూసి నాన్నగారు పులి తిరిగే ప్రదేశాలు తిప్పారు. ఎక్కడా కనిపించలేదు. నన్ను సంతోషపెట్టడానికి పులిని చూసిన సాంబాని చూపించారు. ఆ వూరి పేరు నందిగరువు. సాంబ వూర్లోవుండడు. వూరవతల అతనికి కొద్దిగా పొలం వుంది. ఆ పొలంలో చిన్న పాక. సాంబ వొక్కడే వుంటాడు. పులి గురించి సాంబతో మాట్లాడాను. మా మాటలు పొల్లు పోకుండా చెప్పనా" అడిగింది.

"వూఁ"

"కాని ఇది పూర్తిగా సాంబా భాషలో వుండదు" అంది.

"సరే చెప్పు"

"పులిని చూసావా? ఎక్కడా" అడిగానతన్ని.

"ఇక్కడే" అన్నాడు సాంబ.

"నీ యింటి ముందే"

"ఆఁ"

"నిన్నేం చేయలేదా"

"నన్నా? నన్నేం చేయదు"

"ఎందుకని"

"నన్నేం చెయ్యొద్దని అడిగానుగా పులిని"

"చెయ్యొద్దని అడిగావా పులిని? ఎలా? పులికి నీ మాటలు అర్థం అవుతాయా"

"పులి మమ్మల్నేటి చేయదు. యేసేపు వూర్లోవాళ్ళని ఎత్తుకుపోతుంది. ఎత్తుకుపోవద్దన్నా ఎత్తుకుపోతుంది. వాళ్ళ మాటలు పులికి అర్థంకావు కదా"

"పులికి మీ భాష అర్థం అవుతుందా? నీకెలా తెలుసు"

"ఆఁ పులికి మా భాష అర్థమవుతుందండి. వోసారి పులి వచ్చింది. నా దగ్గర ఏమున్నాయి? ఈ బక్కచిక్కన ఆవు, రెండు మేకలు, నాలుగు కోళ్ళు తప్పా. అదే ఆ వూర్లోకి పోతే చాలా మేకలుంటాయి. ఆవులుంటాయ్ అన్నానండి. అంతే, పులి యేసేపు వాళ్ల వూరు వెళ్ళిపోయింది. యేసేపు చాలా బ్రతిమిలాడాడంట. అయినా వినిపించుకోలేదు. ఆవుని ఎత్తుకుపోయిందండి అన్నాడు సాంబ. పులిని చూసి మాట్లాడిన సాంబ నాకు చందమామలో బేతాళ కథల్లోని వీరుడిలా తోచాడు" అందామె.

సౌరభ్ పకపకా నవ్వాడు.

"పులికి మానవ భాష అర్థం అవటం యేంటి. ఆ సాంబ చెప్పటం. నీకు అతను వీరుడిలా తోచటం. ప్చ్! గొప్ప చందమామ కథ చెప్పావ్" సౌరభ్ తలని అడ్డంగా తిప్పుతూ అన్నాడు.

"అక్కడ విషయాలు వింతగానే తోచొచ్చు. బట్ ఇవి నిజాలు. ఆదివాసులకి కాఫీ ప్లాన్‌టేషన్ని, మిరియాల తీగెల్ని పరిచయం చేసింది నాన్నగారే. నే థింసా నృత్యం నేర్చుకుందక్కడే. జీలుగ చెట్టు అని ఎవరన్నా అంటే మా అన్నయ్యకి ఎంత కోపమో. 'జీలుగ చెట్టేంటి? జీలుగ తల్లి'

అంటూ చెట్టుకి నమస్కరించేవాడు. వాడికి కల్లు అంటే చాలిష్టం. అప్పుడే కల్లు తాగటం ఏమిటని అక్క మందలించేది. 'నాకంటే నువ్వు పెద్దదానివేగా, నువ్వెప్పుడైనా కల్లుతాగావా...అబ్బే. మీరు తాగరు. తాగకుండా తాగొద్దని సలహాలివ్వకు' అనేవాడు. ఆదివాసులు ఆకుల్తో గొడుగు చేస్తారు. రెయిన్‌కోటులా వుంటుంది. ఆ గొడుగుని నగరంలో ఏదైనా హేండీక్రాఫ్ట్ షోరూంలో పెడితే వందో రెండొందలో ధర పలుకుతుంది. వీళ్ళని అది ఎంతకి అమ్ముతావంటే ఐదో పదో అంటారు. అసలు ఆదివాసుల జీ..." చెపుతున్న మృదుల ఆగింది.

సౌరభ్ వైపు అనుమానంగా చూసింది. మూసుకొన్న రెప్పల కింద కనుగుడ్డు నిశ్చలంగా వుంది. బరువైన వూపిరి సవ్వడి.

"దొంగ, నిద్రపోయాడు" అనుకుంటూ అతని తలని బెర్త్‌పై పెట్టింది. పై బెర్త్‌కి వెళ్ళింది.

అరకు జ్ఞాపకాలు నెమరేసుకుంటూ పడుకొంది. తెల్లవారి ఉదయం మృదుల మేల్కొనేసరికి ఎనిమిదయింది. అప్పటికే సౌరభ్ నిద్ర లేచాడు. ఫ్రెష్‌గా రెడీ అయి పేపర్ చదువుకుంటున్నాడు.

"గుడ్ మార్నింగ్" అంది మృదుల.

"మార్నింగ్. త్వరగా బ్రష్ చేసుకురా. బ్రేక్‌ఫాస్ట్ ఆర్డర్ చేసాను" అన్నాడు.

మృదుల రెడీ అయి వచ్చేసరికి బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వచ్చింది. ఇద్దరూ తిన్నారు.

"ఏంటి రాత్రి నే మాట్లాడుతునే వున్నాను. నువ్వేమో దర్జాగా అలా నిద్రపోయావేంటి" అంది.

"నిద్రొచ్చింది" అన్నాడు.

"పెద్ద గొప్ప. అదే కంప్యూటర్ ముందు కూర్చుంటే రాత్రిళ్ళు రాత్రిళ్ళు నిద్రరాదేం" అంది.

"అలా వున్నాయి నీ అడవి కథలు" అన్నాడు.

"జోలపాటలాగా" అడిగింది.

"సరేకానీ మీ యింట్లో వాళ్ళు పెళ్ళికి వొప్పుకుంటారంటావా?"

అడిగాడు.

"మమ్మీ! మా ఆఫీసులో సౌరభ్ అనే కుర్రాడు వున్నాడు. కంప్యూటర్ యింజనీర్. నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటానంటున్నాడు. నాక్కూడ ఆ పిల్లాడు బానేవున్నాడనిపించింది. నీకు, డాడీకి పరిచయం చెయ్యాలనుకుంటున్నాను. ఇంటికి పట్టుకురానా? అని ఫోన్ చేసి అడిగాను కదా. రమ్మన్నారుగా. వొప్పుకోకపోవటానికి ఏముంది?" అంది.

విశాఖ చేరేవరకు కబుర్లతో గడిపేసారు. వీళ్ళిద్దరిని రిసీవ్ చేసుకోటానికి స్టేషన్‌కి సర్వారాయుడుగారు, శకుంతల వచ్చారు.

"జర్నీ బాగా జరిగిందా" సర్వారాయుడుగారు అడిగారు.

"వూ౹. చంబల్ లోయల దగ్గర ట్రైన్ దిగిపోయింది" కంప్లైనింగ్‌గా అన్నాడు సౌరభ్.

"తిరిగి ఎక్కిందిగా. వోసారి రాజస్థాన్ వెళ్ళాం. ఎడారిలోకి ఒంటెల మీద వెళ్ళింది. తెల్లార్లు రాలేదు. రాత్రివేళ ఎడారిలో చలి ఎలా వుంటుందో చూడాలనిపించిందంట ఈ మొండిపిల్లకి. మాల ఎప్పుడూ అలాంటి పనులు చేసేది కాదు. మృదూకి చదువుపై ఆసక్తి తక్కువే. మాల బాగా చదివేది. ఇప్పుడు లండన్‌లో పిల్లలకి పాఠాలు చెపుతోంది. యూనో సౌరభ్, తను వొంటరిగా అక్కడికి వెళ్ళింది. అన్ని అరేంజ్‌మెంట్స్ తనే చేసుకుంది. ఐ యామ్ వెరి ప్రౌడాఫ్ హర్. నిరంజన్ నా పెద్ద అల్లుడు. బాంబేలో వుంటున్నాడు. పిల్లలు అతని దగ్గరే వున్నారు. సంవత్సరానికోసారి మాల వెకేషన్‌కి వస్తుంది. వాళ్ళతో గడుపుతుంది. ఐడిల్ ఫామిలి. మా అబ్బాయి ఐ.ఏ.ఎస్.కి సెలెక్ట్ అయ్యాడు. ట్రైనింగ్ కి వెళ్ళాడు. అదే ట్రైనింగ్‌కి హారతి వచ్చింది. వాళ్ళిద్దరూ ఇష్టపడ్డారు. పెళ్ళి చేసాం. ఇద్దరికి ఒకే చోట పోస్టింగ్ రావటం లేదు. ఎవరికి వీలైతే వాళ్ళు ఒకరి దగ్గరికి మరొకరు వెళుతుంటారు. మేం ఎప్పుడూ మా పిల్లల యిష్టాలని కాదనలేదు. మృదూకి లెక్చరర్, డాక్టర్, యింజనీర్-యిలాంటి వుద్యోగాలపై ఆసక్తి లేదు. డిగ్రి తర్వాత అదిగో ఆ సెక్రెటేరియల్ కోర్సు చదువుతానంది. చదివింది. మీ సిస్టమ్‌గ్రూప్‌లో పర్సనల్ సెక్రటరీగా వుద్యోగం వచ్చినప్పుడు జాయిన్ అవుతానంది. తనిష్టం అనుకున్నాం. మీ గురించి రాసింది. మీ యిద్దరి

ఇష్టాన్ని ఎందుక్కాదనాలి?" అన్నారు సర్వారాయుడు.

"మృదూ విషయం మా యింట్లో అభ్యంతరం లేదు. మా అక్క ఢిల్లీలోనే జె.ఎన్.యు.లో పొలిటికల్ సైన్స్ పాఠాలు చెపుతుంది. బావగారు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌లో వుద్యోగం. ఆయనకి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ అవుతుంటాయి. అక్క మాత్రం ఢిల్లీలోనే వుంటుంది. అన్నయ్య వదిన డాక్టర్స్. ఢిల్లీలోనే వుంటారు. మా పేరెంట్స్‌కి మృదులంటే యిష్టమే. మృదులకి వుద్యోగం పట్ల పెద్ద ఆసక్తి లేదు. అయినా ఆఫీసులో వున్నంతసేపు బాధ్యతగా చేస్తుంది. ఇంకా ఎంత దూరం" అడిగాడు.

"కొద్ది దూరమే" అన్నారు శకుంతల.

అంతా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ యిల్లు చేరారు.

◆◆◆

మృదుల సౌరభ్ అరకువ్యాలి వచ్చి వారం రోజులు అయింది. మొదటి రెండ్రోజులు మృదులతో చుట్టుపక్కలంతా తిరిగాడు.

"బాప్‌రే నేనింక తిరగలేను. ఢిల్లీ పోదాం. బోర్ కొడుతుంది" అన్నాడు మూడోరోజు.

"అప్పుడేనా...సరే నువ్వు యింట్లోనే వుండు. సినిమాలు చూసుకో" అంది మృదుల.

ఆ కొండ, ఈ పల్లె అని తిరుగుతూనే వుంది. వచ్చినప్పటి వుత్సాహం ఆమె కళ్ళల్లో తగ్గుతునేవుంది. మృదుల ఏవో ఆలోచనల్లో కొట్టుమిట్టాడుతున్నట్టు ఇంట్లో అంతా గుర్తుపట్టారు. కాని ఎవ్వరూ ఆమెని విషయం ఏంటని కదపలేదు.

మరో రెండ్రోజుల్లో ప్రయాణం. ఆ రోజు రాత్రి భోజనాల బల్ల దగ్గర మృదుల సౌరభ్ పెళ్ళి విషయాలు మాట్లాడటం మొదలుపెట్టారు సర్వారాయుడు.

మృదుల ఆయన మాటలని మొదట్లోనే కట్ చేస్తూ "నే ఢిల్లీ వెళ్ళాలనుకోవటం లేదు" అంది.

"ఏం"అడిగారాయన.

"నేనిక్కడే వుండాలనుకుంటున్నాను" అందామె.

"ఇక్కడా? ఇక్కడేం చేస్తావ్" అడిగాడు సౌరభ్.

మృదుల వెంటనే మాట్లాడలేదు.

అన్నంలో కూర కలుపుకుంటున్న సౌరభ్ ఆగి ఆమె వైపు చూస్తు "విషయం సరిగ్గా చెప్పు" అన్నాడు.

"నేను వారంగా అడవిలో చాలా వూర్లు తిరిగాను. డముకు దగ్గర వేస్తున్న రోడ్డు చూస్తే మతిపోయింది. అంత పెద్ద రోడ్లు ఎందుకు వేస్తున్నారు? ఎన్ని చెట్లు కొట్టేసారు. వూర్లు వూర్లు ఖాళీ చేయించేసారు. ఆ డెడ్‌విలేజెస్‌ని చూస్తుంటే దిగులేసింది. ఆ రోడ్డు ఆదివాసుల కోసం కాదు. ఆదివాసుల అభివృద్ధి అంటూ అడవిని నరుక్కుంటూ పోవటం ఏంటి? ఇక్కడ యిప్పటికే ఈ విషయాల మీద కలసి పని చేస్తున్న వాళ్ళున్నారు. వాళ్ళతో కలిసి పని చేయటమో లేదా వేరుగా చేయటమో! అసలేం చెయ్యాలో యిప్పటికి యింకా నిర్ణయించుకోలేదు. కాని ఇక్కడే వుండాలని అనుకుంటున్నాను" అంది.

ఎవ్వరూ ఎదుటి వ్యక్తుల వైపు చూడటం లేదు. చూపంతా పళ్ళాలపైనే కేంద్రీక రించి తింటున్నారు.

ఈ పరిస్థితిని చక్కదిద్దాల్సిన బాధ్యత తన మీదే పూర్తిగా వుందేమోనని సర్వా రాయుడు "ఆదివాసుల కోసం బోల్డన్ని పనులు చేస్తున్నారు తెలుసా. చాలా స్కూల్స్ వచ్చాయి. అయినా నువ్వేం చేస్తావ్? నువ్వు ఇక్కడ అడవిని రక్షించుకోవాలని వుండిపోయావ్ అనుకో. సౌరభ్ సంగతేంటి? అతనక్కడా? నువ్విక్కడా" అన్నారు సర్వారాయుడు.

మృదుల సౌరభ్ వైపు చూసింది.

అతను సర్వారాయుడుగారి వైపే చూస్తున్నాడు.

"ఏం సౌరభ్? మాట్లాడవేం"? అడిగింది.

"ఏం మాట్లాడాలి? నువ్వింత మీనింగ్‌లెస్‌గా ప్రవర్తిస్తుంటే నాకేం అర్థం కావటం లేదు. ఇక్కడేం వుంది. అడవి. ఆ మనుష్యులు యిష్టం అన్నావ్. వచ్చాం. ఇలా అప్పుడప్పుడు రావొచ్చు. కాని యిక్కడే

వుండిపోతానంటావేంటి? ఇంత పెద్ద అడవిలో వో భాగంలో రోడ్డు కోసం చెట్లు కొడితే మొత్తం అడివి అంతా మాయమైపోతున్నట్టు బాధపడతావేంటి" అన్నాడు సౌరభ్.

"అరే మృదూ! నీకేమైనా పిచ్చా. ఇక్కడుండి ఏం చేస్తావ్? నీ కెరియర్ అంతా పాడవదూ....నేను నా వుద్యోగాన్ని యిక్కడ మొదలుపెట్టాను. బోల్డన్ని ఏజన్సీ ప్రాంతాల్లో పనిచేసాను. రిటైర్ అయ్యేముందు తిరిగి లక్కీగా యిక్కడికి వచ్చాను. నాకు బోల్డంత అటాచ్‌మెంట్‌వుంది ఈ ప్రాంతంతో. అటువంటిది నాకే ఈ రోడ్డు, మైనింగ్ వల్ల అడివి నాశనం అయిపోతుందనిపించటం లేదు. ఆదివాసులకీ అన్యాయం జరుగు తుందనిపించటం లేదే. నువ్వింత ఇమోషనల్‌గా యిలాంటి నిర్ణయం తీసుకోవటం ఏం బాగోలేదు. హాయిగా పెళ్ళి చేసుకోబోతున్నావ్. నువ్విక్కడా సౌరభ్ అక్కడా నో....నో.....నో.....నువ్వు ఢిల్లీ వెళ్ళు. ఓ వారం రోజుల్లో ఇదంతా మర్చిపోతావ్. ఏమ్మా! ఇష్టమయిన చోట రైలు దిగిపోవటం అనుకుంటున్నావా-నీకు చెయ్యాలనిపించగానే అడివిని పరిరక్షించేవాళ్ళం అనుకునే గ్రూప్స్‌లో చేరిపోవటం.....నో....నువ్వు ఢిల్లీ వెళ్ళిపో" మందలింపుగా అన్నారాయన.

"అరే డాడీ, చిన్నప్పుడంతా బర్డ్‌వాచింగ్, ఎకోటూరిజం, చెట్లు కొట్టకూడదని -చాలా విషయాలు చెప్పేవారు. సిటీస్‌లో వున్నప్పుడు యింటికోచెట్టు అంటూ చెట్లు నాటించారు. అక్క యింగ్లాండ్ వెళ్ళాలనుకుంటే అప్పుడు బావ యిక్కడ వొక్కడే వుండాలి కదా అనే ఆలోచనే రాలేదు. అభ్యంతరమూ మీకు రాలేదు. కానీ నేనిక్కడ వుంటానంటే మీకు సౌరభ్ ఎలా అనే ప్రశ్న వచ్చింది.

ఇకపోతే సౌరభ్ ! మీ యిళ్ళల్లోవాళ్ళు వుద్యోగాల రీత్యా వేరే వేరే ప్రాంతాల్లో పనిచేస్తున్నారు కదా. అలా వాళ్ళు ఎలా వుంటారనే అనుమానం నువ్వు వ్యక్తపర్చలేదు. నాలుగు నెలల క్రితం నాకు బాంబేలో పెద్ద కంపెనీలో వుద్యోగం వస్తే వెళ్ళమని ఎంకరేజ్ చేసావ్. అప్పుడు మనిద్దరం వేరే వేరే ప్రదేశాల్లో పనిచెయ్యాల్సి వస్తుందనే బాధని వ్యక్తపర్చలేదు. ఇప్పుడేమో బోల్డన్ని అభ్యంతరాలు చెపుతున్నావ్. ఎందుకంటే నేనిప్పుడు ఎంచుకున్న దారిలో అడ్డంకులే తప్ప ఇంక్రిమెంట్స్ వుండవ్. ప్రమోషన్స్

వుండవ్. బోనస్‌లుండవ్. అంతేనా" చిన్నగా నవ్వుతూ అడిగింది.

సౌరభ్ అసహనంగా చూస్తు "మృదులా! మీ డాడీ చెపుతున్నారుగా. ఇక్కడ అడివికి వచ్చిన ముప్పు ఏం లేదని" అన్నాడు.

"డాడీ! మీరు వో గవర్నమెంట్ ఆఫీసరు. పైగా సిన్సియర్ ఆఫీసర్. వీళ్ళు అభివృద్ధి అంటూ చాలా పనులు చేసారు. నిజం చెప్పండి వాటివల్ల వీళ్లు లాభపడింది ఎంత? నిజానికి ఈ రోడ్లు మైనింగ్-వీటివల్ల ఆదివాసులకు అన్యాయం ఏం జరగటం లేదా? ఈ మొత్తం ఇష్యూలో లాభపడింది ఎవరు? అసలు యిది యిక్కడితో ఆగుతుందంటారా....."

"అరే మృదులా. మీ డాడి అడివిని కెరీర్ యింట్రెస్ట్‌తో చూసారు. నువ్వేమో జీవితంగా తీసుకోవాలనుకుంటున్నావ్. మీ యిద్దరూ ఎంత వాదించుకున్నా ఏదో ఒక పాయింట్ దగ్గర కాంప్రమైజ్ కాగలరా! ఎందుకొచ్చిన వాదన" అంటూ శకుంతలగారు సౌరభ్ వైపు తిరిగి "మీరిద్దరు వొకర్ని వొకరు యిష్టపడ్డారు. పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నారు. నీకు మృదుల సంగతి తెలుసుగా. తను చెయ్యాలనుకున్నది చేయటానికి వెనుకాడదని. తను ఈ అడవి కోసం దిగులు పడుతుంది. ఏదైనా చెయ్యాలనుకుంటుంది. తననీ పని చెయ్యొద్దని ఎందుకు కట్టడి చెయ్యాలి. తను అనుకున్నది మొదలు పెట్టనివ్వండి. నచ్చితే కంటిన్యూ చేస్తుంది. లేదా మానేస్తుంది. ఇప్పటికిప్పుడు నువ్వు అసహనంగా అయిపోవటం వల్ల విషయాలు తేలవ్ కదా....బాగ ఆలోచించుకోండి యిద్దరు" అన్నారు. తర్వాత మృదుల నుద్దేశించి "ఈ అడవిలో చెట్టుని కొట్టిన ప్రతీసారి మన యింట్లో పనిచేసే రాములమ్మ గిలగిలలాడేది. ఆమె బాధ చూస్తే నాకు నా మేనత్త గుర్తొచ్చేది. రెండ్రోజుల తన పాప పోయినప్పుడు అత్త అలానే విలవిలలాడింది. నీలాంటి వాళ్ళంతా కలిస్తే నేలకూలుతున్న చెట్లలో కొన్నన్నా మిగుల్తాయేమో" మెరిసే కళ్ళతో అన్నారామె.

అన్నం తిన్న చేతిని సింక్ దగ్గర కడుక్కొంటున్న మృదుల మెల్లగా తల్లి దగ్గరికి వచ్చింది. ఆ తడిచేతిని తల్లి పైటచెంగుతో తుడుచుకుంటూ వంగి ఆమె బుగ్గపై ముద్దు పెట్టింది.